

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség az Adonivutai
Széchenyi tér 2. Telefonszáma 124.

Szerkesztésért felelős:
ÖZV. DR. KISS PÁLÉ

Alapította:

DR. KISS PÁL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK HELYBEN

Félféve 7 korona | Egy hónap 2 K 20

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDEKEN:

Félféve 14 korona | Egy hónap 4 K 20

A háboru hirei.

BERLIN, március 7.

Nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati hadsintér:

A Skarpe mentén Az Ancretól a Sommetól két oldalt a Champagnoban és a Meas keleti partján tegnap élénk volt a tüzéségi tevékenység, a felderítő osztagoknak is több összeütközés volt az árkot tartó csapatokkal este franciák megtámadták Werdun északkeleti arcvonalán a Conpreies ordő mellett levő új állásainkat tüzelésünkkel visszavertük őket. A derült időjárás kedvezett a repülőknél feladatuk teljesítésében számos légi harcban 15 ellenséges repülőgépet lőttünk le. Az ellenség behatása folytán csupán egy repülőgépet veszítettünk el.

Keleti harctér:

A Keleti tenger és a Fekete tenger között a hideg enyhültével egyes szakaszokon a tüzelés megelénkült, a gyalogsági tevékenység megcsökély volt

Macedón harcvonal:

A Vardar és a Doiron tó között és a Struma lapályon őrséink visszaverték az angol századok előretöréseit.

(Miniszterelnökség sajtóosztálya)

Az olasz front eseményei.

A Sirok keleti arcvonal főbb szakaszán lefolyt ütközetek ránk nézve kedvező eredménnyel végződtek, egy ellenséges osztagot amely a Mazo patak forrásánál levő állásaink ellen előrenyomult elűztük az olaszoknak két éj-zakai támadása Costabella állásaink ellen csapataink szívós ellenállásán megheiusult az ellenségnek egy támadási kísérlete. A Monte Sief ellen már zárótüzünkben összeomlott az ott végrehajtott robbantás amely állásunk ellen irányult csak az olasz állásokat rongálta meg.

Közegészségügyi hivatal

Befolyásos politikai körökben — mindjárt hozzáehetjük: pártkülönbözet nélkül — a háboru nagyobb méreteinek s áldozatainak fölismérése óta mindjobban érzik a magyarországi közegészségügy mai szervezésének nehézségét, sok tekintetben primitív voltát is. Ezért óhajtának a közegészségügyi minisztérium szervezését. A közegészségügy ma tulajdonképpen mint a belügyminisztérium egyik osztálya szerepel, meg lehetősége sükre szabott programmal, amelybe csak az egyes miniszterek szociális érzéke önt kezdeményező szellemet. Így jött létre Szell Kálmán alatt a gyermekvédelmi törvény s most, a világháboru idején, a járványos betegségek leküzdésére irányuló erőteljesebb akció.

Hr szerint Sándor János belügyminiszter maga sem idegenkedik a külön közegészségügyi szervezet fölállításától, csak taján a tekintetben vannak aggodalmak, hogy a közegészségügyi és közigazgatási szempontok és intézkedések szétválasztása bizonyos egyenetlenségeket idézne elő. Talán ez a meggondol s vezeteli azokat, akik inkább egy közegészségügyi hivatal szervezését tartják célszerűbbnek, amely körülbelül olyan viszonyban lenne a belügyminisztériummal, mint amilyenben a posta vagy a statisztikai hivatal a kereskedelmi minisztériummal van. Hogy az ilyen külön állami hivatalok is beválhatnak és példásan megoldhatják a rájuk szabott feladatokat, ezt külsőösen a rokkantügyi hivatal bizonyítja, mely az ország legnagyobb méretű népjóléti intézménye.

Hajra uzsorások.

Szabad a tojásuzsora.

Kürthy báró megszüntette a tojáskiviteli tilalmat

Kürthy Lajos báró az Országos Közélelmezési Hivatal elnöke igen szigorú leiratot intézett a város hatóságához, amelyben megszünteti a tojáskiviteli tilalmat és a maximális árakat.

Mind gyakrabban érkeznek panaszok, — ugymond — hogy egyes hatóságok nem megfelelő intézkedésekkel a tojáskereskedel et és forgalmat indokolatlanul akadályozzák s ezzel az ország közlelését megnehezítik. En elfogva a tojáskivitel kérdésének ezidőszerűségi rendezésével kapcsolatban szükségesnek tartja az eddigi rendeltetire újra figyelmeztetni a polgármestert s egyben az újabb rendelkezések szigorú betartására föl hívni a figyelmét.

1. A fönálló rendelkezések értelmében az ország területén belül egyik korzet a másikka szemben nem zárhatja el a termékeit s kiviteli tilalmat nem állapíthat meg. Az eddigi ilyen rendelkezések erénytelenek.

2. A tojásszállítási igazolványok kiállítására vonatkozó kérelmeket az elsőfoku hatóságok szon kívül tartoznak elintézni s az igazolványok kiadását meg nem tagadhatják.

3. Tojáskészlete et a hatóság közfogyasztás céljaira a közlelmezési elnök fölhatalmazása nélkül igénybe nem vehet de ilyen fölhatalmazást csak a legindokoltabb esetben ad.

4. Panaszok érkeztek arról is, hogy igazosággal elátott tojáskereskedők bevásárlását egyes hatóságok indokolatlanul akadályozzák. Utastija tehát a hatóságokat, hogy ilyen szabályellenes cselekményektől felelősségre vonás mellett tartózkodjanak. A tojáskeres-

kedők részére igazelvényok almindók ki.

A tojásbevásárlás szabad folytatásában nem gátolhatók az olyan kufárok és kofák sem, akik a helyi közszükségletnek tojással való ellátásában eddig is részt vettek.

5. Tekintettel arra, hogy egyes törvényhatóságokban a tojás legmagasabb ára igen nagy előrésszel van megállapítva, ami a tojásforgalomra szintén zavarólag hat, az egyes törvényhatóságokban megállapított egmagasabb tojásárakat hatályon kívül helyezi.

Amennyiben a helyi fogyasztás érdekében a fő áru a tojás legmagasabb árának megállapítása szükségessé válik, úgy ezen ár képzésénél az O. K. H. aitel a jelen rendelkezés alapján a Budapesti Közlönyben közzéteendő nagybani tojásbevásárlási árjegyzés veendő irányadóul és a fogyasztó részére megállapítandó ár arányos kiskereskedői haszon hozzászámításával állapítandó meg.

Az ár megállapításra vagy megváltoztatására vonatkozó határozatok az O. K. H.-hoz jóváhagyás végett mindenkor előterjesztendő és azok csakis jóváhagyás után léptethetők életbe.

Árdragítási kibégás miatt megindított rendőri büntető eljárás során ítélethozatal előtt a piaci ár tekintetében a Budapesti Tojásörzsde szakvéleménye kikéredő. Végül figyelemzeti a polgármestert, hogy egyes hatóságok szabályellenes intézkedését a legnagyobb szigorral fogja megtorolni.

A háboru hirei

Az olaszok félnek Conrától. — A дума második viharos ülése. — A pétervári konferencia befejezte munkáját.

Az olasz sajtó az osztrák magyar vesérkarban beállotti változást először örömmel kommentálta, amikor az első jelentést megkapta. Mikor azonban megismerte a királyi kéziratot, nagy elkedvetlenedés tökrösődött vissza, mert arra következtettek, hogy Conrad az olasz harctérre fog menni, melyen a határvédelem

nagyszerű munkája az ő nevéhez fűződik. Az olasz sajtó arra következtet, hogy Conrad döntő offenzívára készül. Főparancsnokká való kinevezése a háboru mai tetőpontján különös jelentőséggel bír.

A дума második ülése viharos volt. Mijukov megtámadta a kormányt és azt mondta, hogy Oroszország belső helyzete, mint valaha Kerpuzi, a munkacsoport vezetője kijelentette, hogy elérkezett a háboru vélságos pontja, a melynek elmenetele elé nagyon pesszimistai uszan néz. A háboru befejezését elő kell készíteni.

A Pétervári Távirati Üzgyököröz jelölti: A szövetségesek pétervári konferenciája most fejezte be munkáját. A konferencia újabb bizonyosságát szolgáltatva a szövetségesek soros együttműködésének. A pétervári konferencia a régebbi tanácskozások nyomdokain halad.

A szenátus kisebbsége megakadályozta Wilsont a döntésben.

Az amerikai kongresszus élcszakácsnak berekesztése után Wilson kijelentette, hogy a két ház 531 tagja közül 500 késs, hogy támogassa és elakadályozza. A képviselők túlnyomó többsége így is határozott, de a szenátus nem határozhatott, mert 11 szenátor megakadályozott minden határozatot.

A szenátus hásszabályainak nincs olyan szakácsa, amely az ilyen fogások ellen védekezhetik és az óriási többség tehetetlen a kisebbséggel szemben. Ez az állapot a mai kritikus helyzetben tartatatlán, mert a külföldön azt a benyomást keltheti, hogy bármely más kormány telerése szerint léphet föl annak a biztos tudatában hogy az Egyesült Államok semmit sem tesznek ellene. Az Unió szenátusa a világon az egyetlen törvényhozó testület, a mely nem úgy eszelekszik, mint a többség akarja, mert néhány makacs és ószi ember lehetetlenné teszi a nagy többséget és a kormányt.

Ez ellen csak egyetlen védekezés van, meg kell határozatni a szenátus hásszabályait. Kijelentette még az elnök, hogy a helyzet még komolyabb, mint hisszük, mert az elnök kezéből kicsavarják az intézkedés lehetőségét: ez azt mind néhány régi paragrafus okozza. A régi törvény szerint nem szabad oly állam fölfegyverzett hajót megtámadni, amely az Unióval békés viszonyban van. A jelen pillanatban Németország az Unióval nem áll hadilában, de a német tengererőitjének mégis föl vannak fegyverezve.

Kina is ellenünk?

Londoni lapok közlik, miat nyvorki jelentést:

— Pekingi távirat szerint a kínai kormány egyhangúlag a Németországgal való összekötés megszakítása mellett szavaott.

— Az elnök azt nem helyeselte és kijelentette, miszerint ilyen döntő lépésre csak neki van joga. A miniszterelnök a miat lemondott és valószínű, hogy példiját a háborus párti miniszterek mind követni fogják.

A Raut ügyvétség jeleuli: — Mielőtt a miniszterelnök állásáról lemondott, haves össesítőkösés volt közte és a köztársaság elnöke kösött.

A lemondást a ligha fogják el. Kínának Németországgal való viszonya nem változott meg.

A Wolff ügyvétség a hírekhez, a következő megjegyzést tüzti:

— Fenntarással kell fogadni a Kínáról szóló jelentéseket, mivel sem külügyi kormányunkhoz sem a berlini kínai nagykövetséghez nem érkezett hír.

A svéd-angol viszony kielesedett

A Nationalsting stocbolmi távirata szerint a svéd külügyminiszter kijelentése szerint Svédország külpolitikai helyzete bizonyos gazdasági kérdések miatt Angliával szemben igen kielesedett.

Családi dráma a hadifogoly miatt

Megrázó családi dráma foglalkoztatta legutóbb a bécsi Landwehr-hadosztálybiróságot. Valiczek Vencel morvaországi katonája levelet kapott a harctérre haziról, mely elmondotta, hogy felesége viszonyt kezdett egy szerb hadifogollyal és hogy a viszony nem maradt következmények nélkül. Valiczeket, ki derék katona és erőteljes férfi volt, ez a hír annyira megrendítette, hogy valóságban cionvázzá soványodott le. Főlebbvalói szabadságot adtak neki, s hazaérkezve, anyját és két gyermekét a mezőn találta

dolgozva. Anyja és gyermekei nem ismertek rá a lesoványodott emberre. Végül is az egyik gyermek kátkedve így szólott hozzá:

— Ha te vagy a papa, akkor mond meg a mamának, hogy adjon enni. A szerbnek tojásrántottát ad és minden jó étellel látja el, minket pedig éheztet.

Valiczek haza szaladt és feleségére vonta a feleségét. Az asszony dacosan így szólott:

— Az ujszülöttről te bizonyára nem fogsz majd gondoskodni!

Ez a kieltetés rettenetes haragra lobbantotta a katonát, kirántotta a kardját és addig kaszabolta vele az asszonyt, amíg holtan terült el a földön. Azután kirohant az utcára, rávetette magát az emberekre, köveket dobott a járókelőkre, majd pedig értelmetlenül kiabálva befeküdt az utszéli árokba. A tárgyaáson az elme szakértő megállapította, hogy Valiczeket a gyilkosság megfosztotta beszámítható képességétől, a bíróság azonban ennek ellenére három évi súlyos börtönre ítélte a szerencsétlen férfit. A bíró felszólította, hogy folyamodjék kegyelemért.

— Ugyebár megint visszakiváncozik a harctérre? — szólott hozzá a bíróság elnöke.

Valiczek így válaszolt:

— Igen, talán el tudom majd felejteni.

— Ez derék do og, legalább újra becsületes katona válik majd magából — felelte a bíró.

— A márciusi tél. Tegnap este ós éjszaka újra erős havasás volt az ország egy részében. Az országos meteorológiai intézet értesítése szerint a havasás az ország nagyobbik, nyugati felére terjed ki, mértéke azonban nem volt nagyon nagy s a csapadék maximuma 7 milliméter volt. A prognózis szerint ennyibb idő várható további csapadékkal amej most már inkább eső alakjában fog jelenkezni.

Ablakredönyük önműködővel

minden nagyszobba kaphatók Pagi-cigné

Értesítés.

szinonimák, hídak, egész fog-
szájpadlás nélkül, arany-
ból, platinából

fogtömések

amalgámból és a fog-
szájpadlással azonos porcellánból,
fogszájpadlások elhelyezését, fogak
szinonimáit és hibás fogszájpadlások
javítását elvállalom. 23 éves
fogszájtechnikusi gyakorlatom alatt
1908. éven át Budapesten és
Berlínben is szerzett tapasztalat-
talam felbátorítanak arra,
hogy ezen szaktudásomat a
helyi közönség becses
figyelmébe ajánljam.

Teljes tisztelettel:

Szerecs György

szájpadlások fogszájtechnikus, Uri-
adó, Böhm-féle ház, Makón.

Disztemelkezési vállalat.	
KISS KÁROLY	
disztemelkezési vállalat.	
Makó	Fótár
<p>Temetések rendezését a legegyszerűbbtől a legpompásabb kivitelig pontosan és jutányos áron végem. Ravatalozások pompás elrendezése! Ere és fakoporsó raktár!</p> <p>Gyász esetekben tessék teljes bizalommal fenti céghez fordulni.</p>	
Pontos kiszolgálás.	

Marhabőrt,

lőbőrt, juhőrt, nyulbőrt, bárány-
bőrt, csikobőrt és mindenfajta
bőröket és gyapjút, a legma-
gasabb napi áron veszem.

Löwenstein Armin

Deák Ferenc- u 48 szám.
Fácánkormérés mellett.

Tudomására hozom a t.
gazdaközönségnek, hogy a

manilla-fonál

eladását megkezdtem.

Miután az anyaghiány miatt igen
kevés készlet áll rendelkezésemre,
szíjértékekben ajánlatos, míg a
készlet tart, hogy szükségletüket
beszerezzék. Tisztelettel KISS
LAJOS, a bírósággal szemben

Jó házból való

fiu tanulónak

felvétetik a

Makói Függet-

len Ujság

nyomdájában

Makói Független Ujság

nyomdai műintézete

Nyomtatványok gyors és pontos elkészítése

Telefonszám 124.